

ESTONIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
ESTONIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESTONIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 17 May 2001 (afternoon)

Jeudi 17 mai 2001 (après-midi)

Jueves 17 de mayo de 2001 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Kommenteerige ühte järgnevatest katkenditest:

1. (a)

Need on tormi jõulised puhangud, mis üha paisudes ja suurenedes lõõtsuvad idast, tulles otsekui vete vihane tõus ulguva kohinaga, ning kaldale jõudnud, purunedes kiirgavaks vahuks ja tolmuks. Metsade süngelt oiates, lagendikkude alaliselt vilistades, kuulipritside haukudes ühtsoodu, tuiskab määratu ida vinguvate tuulte, alaliste tormide ning arvutute inimeselonidega. Sõduritest täiskiilutud kaubarongid liiguvad viimse pingutusega iga ilmakaare poole, viies tormitsevat, otsisklevat ja rahutut inimliha kuulide, taudide ja tuiskude söödaks. Karvane papaaha üle hullunud silmade, miljon parasiit tuksuval südamel, punaste lippude lehvides, orkestri mürtsudes Internatsionaali, viskab maailma laias kaares uhkeid ning vere järele lehkavaid suudlusi vendluse, õigluse ning vabaduse märgiks. Nälginud, külmunud, hammasteni relvastatud sõdurite lugematud diviisid, läbi prasseldanud juba kõik rohked rinded, maad ja rahvad, võidelnud oma ja võõraga, tapelnud venna ja vaenlasega, aastate jooksul aina seisnud tules ja möllus ning käinud kummalist kannatuste teed, kodusõjas niitnud oma inimesi nagu oleks teinud vaid järjekordselt heina,--tormavad nüüd ühes ulguvate tuulte ja keerlevate tuiskudega itta, läände, põhja ja lõunasse. Nii valguvad veed suurvee ajal laiali, kohinaga ujutades üle määramatud lagendikud.

...Ent siingi pool talupojad ja töölisel, tuulte ja tuiskudemaa lapsed, alatistest tormidest otsekui jõuetud kadakapõõsad külma pae ligi litsutud, surutud vastu halli ja rahutut merd, paisatud sohu, rappa ja metsadesse, sõdadest ja revolutsioonidest meeleheitele aetud, tühjaks imetud, ärkavad kui pikast ja raskest rammestusest, aastasadasiid kestnud luupainajalikust unest, mille jube elamus on jäänud veel kauaks hinge raske koormana lasuma-- kiht-kihilt nagu roostet nõristav paas. Algul veel kartlikult ja kohmetanult, jättes tihti oma rinnet vaenlasele lahti nagu pidulikku auväravat ning lastes teda kaugele maa südamesse,--on ju ta kodumaa olnud pikkade aegade jooksul võõrastele rahvastele ja võimudele heaks sissesõiduhuoviks ja rõõmsaks lõbumajaks, ent pikkamööda kosudes astub kui Taavet linguga tankide, kuulipritside ning soomusrongide vastu. Salajasim unistus, mida on kantud põlvest põlve ning ühest aastasajast teise, hakkab äkki teostuma, ning talupojast, töölisest ja haritlasest, kes on heidetud Vabadussõja sulatusahju, saab rahvas ja riik. Ning vood, mis vihasel ulgumisel jooksid kaldale, hakkavad pikkamööda taanduma, paiskuvad tagasi,--on alanud aeglane mõõn. Hommiku hallis ahas liiguvad reed rinde poole.

August Gailit *Isade maa* (1935)

- Kuidas väljendub jutustaja suhtumine sõjasse kui üldisesse fenomeni?
- Millega jutustaja sõda võrdleb? Milliseid kujundeid ta tarvitab ja mis on nende mõju teksti struktuurile?
- Kuivõrd ja kuidas erinevad jutustaja kirjeldused sõduritest esimeses ja teises paragrahvis?
- Arvestades spetsiifilist sõda millest juttu on, kas jutustaja kaldub pooldama ühte või teist sõdijat poolt?

1. (b)

Simmanil

Õo horisondilt hõbepalgse üles vinnab kuu.
Harmoonik tasa nukrutseb all õitsva pirnipuu.

Ja sireleis mul särasilmil vastu viipab aid,
Noor lehestik täis õhetavaid tähesagaraid.

5 Sää! puhmastikus puude vahel naer ja sosinaid.
Õo suhkruaias tüdrukud kui väiksed rosinad.

Ja rehelävel külapoisid, paberossid suus.
Käest kätte rändab kobrutades mühav õllekruus.

10 Kuid lakkamatult sireleis kui pilvis ujub aid,
Täis minu rindki sireleid, vaim retkeb mööda maid.

Täis minu rindki sireled, mul valla iga tee.
Kuu ripub üle aasade kui latern üle vee.

Kuu ripub üle aasade, aeg juba minna siit.
Ma lähen, jalad kastevees, pääs tuhat vastset viit.

Heiti Talvik (Palavik, 1934)

- Kuidas Te kirjeldaksite selle luuletuse atmosfääri ehk meeleolu? Milliste stiililiste võtete ehk kujundite abil luuletaja seda loob?
- Kuidas suhtub luuletaja sellesse, mis tema ümber toimub? Kas ja kuidas tema suhtumine ja tuju muutuvad?
- Milliseid toonimuudatusi ehk nihkeid Te luuletuses tähele panete?